

ПРОТОКОЛ

София, 28.07.2020 г.

от Обществено обсъждане

на проект на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД

Днес, 28.07.2020 г. от 10:10 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията, в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилов и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“ и експерти на КЕВР.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 162/21.07.2020 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на проект на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, са поканени за дистанционно участие заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители.

Докладът относно резултати от проведена консултация от „Булгартрансгаз“ ЕАД съгласно Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ и Проект на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД е изготвен от работна група в състав: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева, Михаела Андреева, Сирма Денчева, Виктория Джерманова, Деница Лефтерова, Ренета Николова и Рада Башлиева.

На основание чл. 6а, ал.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, както и решение на КЕВР по Протокол № 78 от 10.04.2020 г., т. 1, Комисията за енергийно и водно регулиране ограничава движението на хора и социалните контакти в сградата на регулатора и приоритетно въвежда дистанционно предоставяне на административни услуги и консултации за гражданите.

Предвид това, Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила заинтересованите страни по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката за

дистанционно участие в общественото обсъждане **чрез писмени въпроси и изказвания** (изпращани на имейл на служител на Комисията до 16.00 часа на 27.07.2020г.) и **чрез програмата за съобщения Skype**, за което е необходимо да се заяви участие в срок до 16:00 часа на 27.07.2020 г.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-31/21.07.2020 г. като заинтересовани лица за дистанционно участие са поканени: **Министерство на енергетиката, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, Българска асоциация „Природен газ“, Българска газова асоциация и „Ай Си Джи Би“ АД.**

Заявилите участие в общественото обсъждане чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-жа Ралица Йорданова – експерт към Българска асоциация „Природен газ“;
- г-н Кирил Темелков – заместник-председател на Българска газова асоциация;
- г-н Данаил Диков – ръководител сектор „Ценообразуване“ в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-жа Боряна Брънгова – старши юристконсулт на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Министерство на енергетиката, „Булгаргаз“ ЕАД и „Ай Си Джи Би“ АД не са заявили дистанционно участие в обществено обсъждане.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Комисията в съответствие с възложените й правомощия изпрати покани до Министерство на енергетиката, „Булгаргаз“ ЕАД и „Ай Си Джи Би“ АД. Същите не се отзоваха и не са изпратили потвърждение за участие в общественото обсъждане.

Най-напред, моля Ви да осъществите връзка на платформата за комуникация Skype с г-жа Ралица Йорданова – експерт към Българска асоциация „Природен газ“.

Служител от КЕВР потърси г-жа Ралица Йорданова – експерт към Българска асоциация „Природен газ“ за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Ралица Йорданова – експерт към Българска асоциация „Природен газ“:

Добър ден.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Добър ден, г-жо Йорданова. Очакваме от Вас да изразите становището на Българска асоциация „Природен газ“ по отношение на представения Ви проект на Методика. Заповядайте.

Ралица Йорданова – експерт към Българска асоциация „Природен газ“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията. Бих искала да обърна внимание на факта, че §36 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта на Методика противоречи на чл. 13, §1, ал. 1 от Регламент 7015/2009 относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ. Горепосочената разпоредба от Регламента изисква тарифите или методиките ... прилагат тяхното изчисление, които операторите на преносните системи прилагат и които се одобряват от регулаторните органи, да се прилагат по недискриминационен начин. Това означава, че методиките трябва да се прилагат еднакво за всички ползватели на газопреносната система в съответната държава-членка. По своето същество §36 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта на Методика за изменение и допълнение определя дискриминационен начин за прилагане на Методиката, а именно определянето на цени за достъп и пренос се извършва при отчитане на наличието на действащи дългосрочни договори с фиксирани цени. По този начин определянето на цени за достъп и пренос на природен газ се извършва само спрямо свободния капацитет на мрежата, без да предвижда възможност за предоставяне по същия ред на капацитета, който е резервиран

по силата на действащ дългосрочен договор за пренос. Допълнителни аргументи ще изложим в писмено становище.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Йорданова. Вие всъщност поставихте един твърде важен въпрос. По принцип останете на линия, защото очаквам представителите на „Булгартрансгаз“ ЕАД, които ги прочетох преди малко, в края на общественото обсъждане да вземат отношение по направеното от Вас изказване.

А сега, колеги, преминаваме към г-н Кирил Темелков, който ще представи позицията на Българската газова асоциация. Моля, връзка с г-н Темелков.

Служител от КЕВР потърси г-н Кирил Темелков, заместник-председател на Българска газова асоциация, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-н Темелков. Обръщам се към от Вас, моля, изразете становището на Българската газова асоциация по отношение на представения Ви проекта на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Заповядайте, имате думата.

Кирил Темелков - заместник-председател на Българска газова асоциация:

Много Ви благодаря. Поздрави на всички. Поздравявам, първо, че има инициатива да бъде преразгледана Методиката, затова защото наистина мина период, в който видяхме практически как са прилагани и какви са проблемите с нея, силно се надяваме, че всичките неща от миналия период ще бъдат взети предвид, така че за следващата редакция да може да бъде по-добре направена. Кое ни притеснява? Ще започна от общите теми. Най-общо казано, в предложения проект се обединяват всички мрежи при тарифирането. От една страна, това е добре да тръгнем да мислим във вариант, че цялата газопреносна мрежа е една обща система, а не отделни мрежи, но съдейки от това, което в момента, се правят като огромни инвестиции в мрежата на транзитния пренос, следва да се направи според нас една преценка доколко това ще повлияе на разходите, които ще се отнесат към националната мрежа, а именно най-вече по отношение на изходните точки на крайните потребители. Какво по-конкретно имам предвид? Инвестициите в Балкански поток ясно е, че до голяма степен ще бъдат..., т.н. „Балкански поток“, защото ние така добре си го дефинираме, за да знаем за кой говорим, та т.е. разширението на газопреносната мрежа в Северна България. Инвестициите там ще бъдат изплатени до голяма степен от резервирания дългосрочен капацитет, но все още не знаем по тази Методика дали няма суми, които остават, и ще бъдат преизчислени отново към общата мрежа. Обединявайки двете мрежи в едно, означава, че тази тежест, ако има такава, тя ще попадне към крайните изходни точки на националната мрежа. По някакъв начин може да повлияе. Не съм наясно дали е направена тази оценка, но съдейки от опита в първоначалното утвърждаване на Методиката, ако няма добро оценяване на въздействието на тази Методика, т.е. да кажем в момента с наличните данни, които имаме от предходните периоди, и бизнес плана, който вече е изготвен и подлежи на утвърждаване от КЕВР, да се прецени как ще се повлияят тарифите, като пак казвам - най-вече по отношение на изходните точки, защото това нещо ще повлияе върху повишаване на разходите и един вид ще трябва да се покриват разходи от едната мрежа към другата. Да, безспорно е една системата, но ние все пак трябва да имаме предвид, че трябва да следим и за разходите, които отиват към крайните потребители в България.

Вторият момент, който ни прави впечатление, е, че не е отчетено... Това е нещо, което .. е казус, който сме коментирали много преди това. Входните точки в България се определят по реда на Методиката, но честно казано, не е много ясно кои разходи къде се

алокират. Това за публиката, за общественото обсъждане, тези данни не са налични, поради което се получава така, че различните входни точки имат различна стойност за капацитет. Като в крайна сметка трябва да се отчете и от Комисията, че тези разходи за доставка до България от различни източници влияят много на конкурентоспособността на пазара и за развитието на конкуренцията на пазара. Затова никъде не видяхме тази функция или това правомощие на Комисията, с което да се прецизират тези разходи. Какво имам предвид по-конкретно? В момента разходите да се достави газ примерно от Украйна през Румъния за България, от Румъния през Русе-Гюргево за България, от Турция за Турски поток към България и от Гърция към България, са най-различни. В същото време обосновката за това различие, след като го разглеждаме като една система, не е много ясна. Отнасят се определени разходи към едно, към друга точка и в крайна сметка, когато са различни тези разходи, конкуренцията на различните изходи.. на различните входи в България става различна. И това поставя в неравнопоставено положение самите търговци. Считаме, че в тази Методика, след като сме я отворили и започваме да я разглеждаме, е добре и да се предвиди правомощие на Комисията и да се направи тази оценка, така че входовете в България, които имат отношение към продажбата към крайните клиенти, за да се развие конкуренцията в страната, да бъдат до известна степен поставени, така че да могат да подкрепят конкуренцията между различните източници.

Тези неща, естествено, ние ще ги представим и писмено в определения срок, за да може да ги вземете предвид, но при всички положения, за да може да се вземе решение по тях, пак призоваваме Комисията да се направи на базата на тези предложения за изменения, да се направи така да се каже оценка на въздействието, т.е. как биха се получили цените за следващия период, една предварителна оценка, ако се приемат тези промени. Най-вече имам предвид в т.28 от таблицата (извинявам се, само ще Ви кажа за кой член точно говорим), за чл. 18. Изменението на чл. 18, там съществено се поставя точно този въпрос, че преди началото на всеки регулаторен период ... по отношение на ... Комисията с решение утвърждава, освен всичките необходими приходи... Мисля, че тук е точно момента, в който трябва да се и се обърне внимание, защото прогнозният размер на приходите за първата година е променен като текст. Имам предвид, че не бяха само прогнозният размер, а е и размерът, който вече е бил осъществен в миналия период. Ние ще дадем конкретно предложение как считаме, че трябва да бъде тази точка прецизирана, защото виждаме в сравнителната таблица, че предложението е предложено като редакционна промяна, а то изобщо не е редакционна, а по същество и има много промени, които настъпват в тази точка. Но най-важното и това, за което призоваваме Комисията, е наистина да се направи тази преценка на въздействието и да се оцени, че тази Методика въздейства изключително много върху конкурентоспособността на различните входи и да има тази функция да се унифицират в необходимата степен цените на входовете в България. Благодаря Ви.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Темелков. Всъщност, Вие казахте нещо, което аз щях сега да напомня, че както Вие от Българска газова асоциация, така и г-жа Йорданова, като представител на Българска асоциация „Природен газ“, разполагате с 14 дни, в които може да депозирате писмено становище. Това се отнася и за всички други заинтересовани организации и лица, които днес не участват в общественото обсъждане. Сега, моля Ви, останете на линия, за да чуете, вероятно, какво е становището на „Булгартрансгаз“ ЕАД относно направените от Вас и г-жа Йорданова предложения и забележки по отношение на представения проекта на Методика.

Моля Ви, свържете по Skype представителите на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Служител от КЕВР потърси представителите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Данаил Диков - ръководител сектор „Ценообразуване“:

Г-н Председател, виждаме ли се?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Здравейте, г-н Диков. Вече се и виждаме, и се чуваме. Вие, като ръководител на сектор „Ценообразуване“, и г-жа Брънгова, като старши юрисконсулт, сте упълномощени от дружеството „Булгартрансгаз“ ЕАД за участие в днешното обществено обсъждане. Надявам се, че сте чули направените изказвания от представителите на Българската асоциация „Природен газ“, беше г-жа Йорданова, и на Българска газова асоциация – г-н Темелков. Моля да вземете отношение по направените от тях изказвания и отправени критики. Заповядайте.

Данаил Диков - ръководител сектор „Ценообразуване“ в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Благодаря за възможността. Уважаеми г-н Председател, уважаема Комисия, колеги. Чухме изказванията. По отношение на позицията на г-жа Йорданова искаме да коментираме, че всъщност Регламент 4016 от 2017 г. доразвива Регламент 715 по отношение на приложените тарифи за пренос на природен газ, като специално допуска възможността договори, сключени преди влизането на съответните регламенти в сила, да останат при договорени тарифни условия. Има специален член за това. От друга страна, същият Регламент допуска прилагането на фиксирани тарифи към части от газопреносната структура, за които е в сила алтернативен механизъм за разпределение на капацитет. От тази гледна точка, сключените дългосрочни договори, включително и договорите, сключени вследствие на прилагането на алтернативни механизми, имат различен ценови режим, който е регламентиран и от Регламента. Ние считаме, че няма характерна неравнопоставеност между цените, които са по фиксирани тарифни условия, и цените, които са по въведената формула - изходна тарифна система.

По отношение на изказването на г-н Темелков. Искаме да изразим становище, че всъщност ние вървим към обединяването на двете мрежи. До голяма степен двете мрежи са напълно взаимно свързани и големи обеми, а отскоро и произволни обеми, ще могат да бъдат транспортирани от едната в другата, което е и условие за тяхното обединяване и искане на единна лицензия. От тази гледна точка е и желанието да изменим Методиката, която да позволява единствено ценообразуване на база на газопреносната система. Направена е оценка по отношение на влиянието на Балкански поток върху крайните цени. Искаме да отбележим, че всъщност тази оценка е изразена и в предварителните цени, които сме публикували на нашата интернет страница, която е на база на прилагането именно на тази Методика и заявлението, което сме подали, за необходими приходи. Така че може да се види как се е отразил върху цените проектът Балкански поток. От гледна точка и на проекта трябва да се отбележи, че инвестициите, които са изплащат от резервирането на капацитет в рамките на проведената процедура Open Season, и инвестициите, които ще бъдат изплащани от национални потребители, са ясно разграничени в условията на самата процедура, където е избран F фактор от 10% за изплащане от националната газопреносна система и 90% за изплащане от резервация.

По втория въпрос на г-н Темелков. Искаме да отбележим, че всъщност матричният подход от всички използвани подходи, е най-точно разходно ориентиран и съответно разходите, които се алокират към една или друга точка на база на матричния подход, се определят от реалните инвестиции в мрежата и от местоположението на точката, от потоците и от капацитетите. От тази гледна точка не може да търсим равнозначност на цените за всяка входна точка. Иначе при положение, че цените се изравняват, ние вървим вече не към матричен подход, а вървим към пощенската марка. Подход, който имаше преди влизането на Методиката в сила. Така че, ако търсим разходно ориентиран подход, търсим подход, в който да бъдат отразени реалните инвестиции и местоположение и функция, не може да искаме изравняване на цените във всяка входна точка. От друга страна, ясно в Методиката е дефиниран самият подход с формули. Мисля, че няма някаква

неяснота по отношение на начина на изчисление. Благодаря Ви.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Диков. Вие дадохте пояснения, с които вероятно ще се съобразят двете газови асоциации, когато изразяват своето становище писмено пред Комисията. А сега, обръщам се към работната група с въпрос. Желаете ли да вземете думата или ще се въздържите? Заповядайте, г-жо Иванова.

А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“:

По същество няма да вземем думата, а ще изчакаме становищата, писмените, защото очакваме да не са само тези, да има и други, за да ги разгледаме в тяхната цялост и да подготвим окончателния проект.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Иванова. Колеги, обръщам се към Вас. Вие имате ли въпроси или изказвания в рамките на общественото обсъждане? Не виждам.

Тогава, насрочвам закритото заседание, на което Комисията ще излезе с решение по Методиката, за 18.08.2020 г. Благодаря на участниците, благодаря на работната група. Закривам това трето публично заседание.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-31/21.07.2020 г. - покана до заинтересованите лица относно Проект на Методика за изменение и допълнение на Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(А. Йорданов)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

.....
(Д. Кочков)

Р. ТОТКОВА

.....
(П. Трендафилова)

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)